

Tisková zpráva

Ukázkové záhonky představují budoucnost pěstování okrasných rostlin - bez invazních druhů

Praha, 30. května 2024 – Patnáct nových trvalkových záhonů, kde původně byly invazní nebo zplaňující rostliny, odborníci nahradili bezpečnými druhy. Záhonky jsou nyní k vidění v Praze, Brně a v dalších městech a obcích. Okrasné kultury jsou častým zdrojem invazních nepůvodních druhů, které se šíří do volné krajiny. Pěstování druhů bez invazního potenciálu dle vědců udržuje zahradní kompozice pestré a stálé a přispívá k ochraně naší přírody a biodiverzity. Končící dvouletý projekt Pěstuj bezpečně – nepodporuj invazní druhy týmu z Fakulty životního prostředí ČZU v Praze financovalo Norsko prostřednictvím Norských fondů.

V rámci projektu Pěstuj bezpečně – nepodporuj invazní druhy se spojili odborníci na biologické invaze se zahradníky a zahradními a krajinnými architekty, aby zvýšili povědomí o možnostech zodpovědného a k přírodě šetrného zahradničení. Dlouhodobý výzkum ukázal, že více než 50 % zplaňujících druhů pochází původně z okrasných kultur a mnohé z nich se staly silně invazními. Takovými druhy jsou například *lupina mnoholistá* nebo *zlatobýly*. Některé takové druhy se však stále pěstují, anebo propagují. Řešitelé projektu sestavili seznam nepůvodních invazních a potenciálně invazních druhů – tzv. „nebezpečných druhů“ zahradních kultur. Ke každému druhu se pokusili nalézt alternativní druhy bez invazního potenciálu – tedy bezpečné druhy, ve výsadbě plní funkce druhu problematického. *„Navrhli jsme tedy rostliny se stejnou dobou nebo barvou kvetení, barvou olistění, či se stejnou strukturální či ekologickou funkcí. Seznamy jsou dynamické a budeme je i nadále aktualizovat, aby zůstaly relevantní a užitečné pro zahradníky i širokou veřejnost,“* uvedla vedoucí projektu Kateřina Berchová Bímová.

Jedním z klíčových cílů projektu bylo založení 15 demonstračních výsadeb a čtyř dosadeb do stávajících kompozic, které slouží jako ukázkové příklady využití bezpečných druhů. Tyto výsadby byly vytvořeny ve spolupráci s místními komunitami, což přispělo k vzdělávání veřejnosti a zapojení do péče o záhonky. Výsadby jsou navrženy tak, aby se minimalizovala údržba, a přitom došlo k podpoře biodiverzity a hmyzích opylovačů. Každá výsadba je vybavena informačními tabulemi, které vysvětlují principy projektu a poskytují informace o použitých rostlinách. Výsadby rovněž využili při praktické výuce studenti na středních zahradnických školách. Tvorbu záhonů doplnila putovní výstava a přednášky o vlivu invazních druhů na naši přírodu a možnostech obrany před jejich šířením.

„Projekt Pěstuj bezpečně je významným krokem ke zvýšení povědomí o možnostech ochrany naší přírody před invazními druhy. Doufáme, že výsledky v podobě pestrých záhonů budou

inspirovat další podobné iniciativy odborné i laické zahradnické veřejnosti a přispějí k zodpovědnému a udržitelnému způsobu zahradničení. Projekt bude pokračovat v edukaci a podpoře bezpečných alternativ v zahradnictví také šířením vzdělávacího katalogu Pěstuj bezpečně – nepodporuj invazní druhy,“ doplnila vedoucí projektu.

Více informací o projektu, včetně seznamů invazních a bezpečných druhů rostlin a katalogu, naleznete na webových stránkách: <https://ragopestuj.fzp.czu.cz>.

Česká zemědělská univerzita v Praze

ČZU je čtvrtou až pátou největší univerzitou v ČR. Spojuje v sobě stopatnáctiletou tradici s nejmodernějšími technologiemi, progresivní vědou a výzkumem v oblasti zemědělství a lesnictví, ekologie a životního prostředí, technologií a techniky, ekonomie a managementu. Moderně vybavené laboratoře se špičkovým zázemím, včetně školních podniků, umožňují vynikající vzdělávání s možností osobního růstu, včetně zapojení do vědeckých projektů doma i v zahraničí. ČZU zajišťuje kompletní vysokoškolské studium, letní školy, speciální kurzy, univerzitu třetího věku. Podle mezinárodních žebříčků univerzita patří k nejlepším třem procentům na světě. V žebříčku Academic Ranking of World Universities (tzv. Šanghajský žebříček) se v roce 2023 umístila na 601.–700. místě na světě a na sdíleném 4. místě z hodnocených univerzit v ČR. V roce 2023 se ČZU se stala 36. nejekologičtější univerzitou na světě díky umístění v žebříčku UI Green Metric World University Rankings.

Kontakt pro novináře:

[Karla Mráčková, tisková mluvčí ČZU, +420 603 203 703; mrackovak@rektorat.czu.cz](mailto:Karla.Mrackova@rektorat.czu.cz)